

Göteborgs Stad
Trafikkontoret

Ramper till publika lokaler i Göteborg - enkelt avhjälpna hinder

Råd och riktlinjer för utformning

utkast 2009-06-24

Råd och riktlinjer för utformning av ramper. En skrift sammanställd av Trafikkontoret och Stadsbyggnadskontoret, Göteborgs Stad.

Tillgänglighet till publika lokaler i Göteborg

För att öka tillgängligheten och användbarheten ska publika lokaler och allmänna platser göras mer tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Regeringen har satt som mål att åtgärderna skall vara genomförda senast vid utgången av år 2010.

Kraven på undanröjande av enkelt avhjälpna hinder finns redovisade i Plan och Bygglagen samt i Boverkets föreskrifter HIN 1.

Publika lokaler är lokaler dit allmänheten har tillträde och som riktar sig till och används av allmänheten.

Allmänna platser är de gator, vägar, torg, parker, med mera, som är redovisade som allmän plats i detaljplan eller områdesbestämmelser.

Invändig ramp

Det är varje fastighetsägares ansvar att tillgänglighetsanpassa sina lokaler och åtgärder för tillgänglighet skall i första hand lösas inom aktuell fastighet.

Hantverkargatan, Stockholm. Butik före ombyggnad.

Hantverkargatan, Stockholm. Ombyggnad med invändig ramp

Ramp på gatemark - regler för placering och mått

Där det av olika anledningar inte är möjligt att ordna tillgängligheten inom fastighet kan frågan om åtgärder på gatemark/allmän platsmark tas upp.

Vid tillgänglighetsanpassning med ramper in till lokaler måste man ta hänsyn till att stadens trottoarer i första hand är till för gående. En utstickande ramp kan upplevas som ett hinder för personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga.

Fritt passagemått

- mer än halva gångbanebredden får aldrig utnyttjas
- det skall alltid finnas minst 2 meter fri passage på trottoarer.

~~På trottoarer med mindre antal fotgängare per dag ska det finnas minst 1,5 meter fri passage?~~

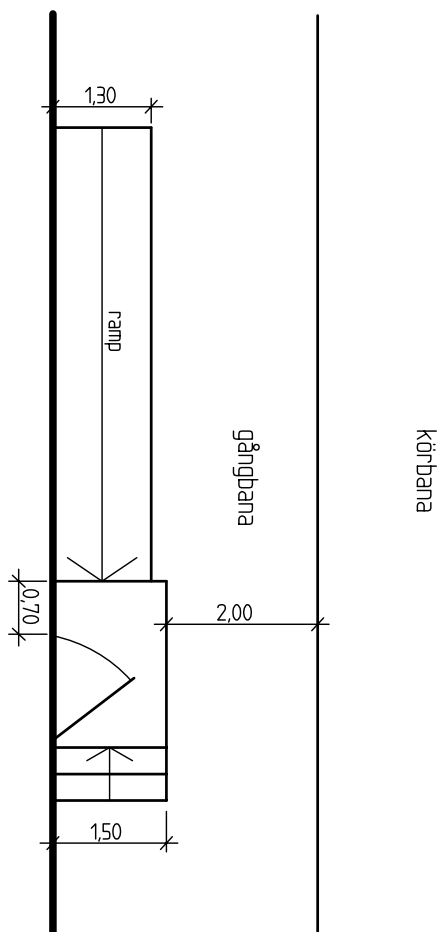
Tillgänglighetskrav

Krav på utformning finns framtagna av Västra Götalandsregionen, ”Riktlinjer för Fysisk tillgänglighet för personer med olika funktionshinder”, se TPU, kapitel D6.

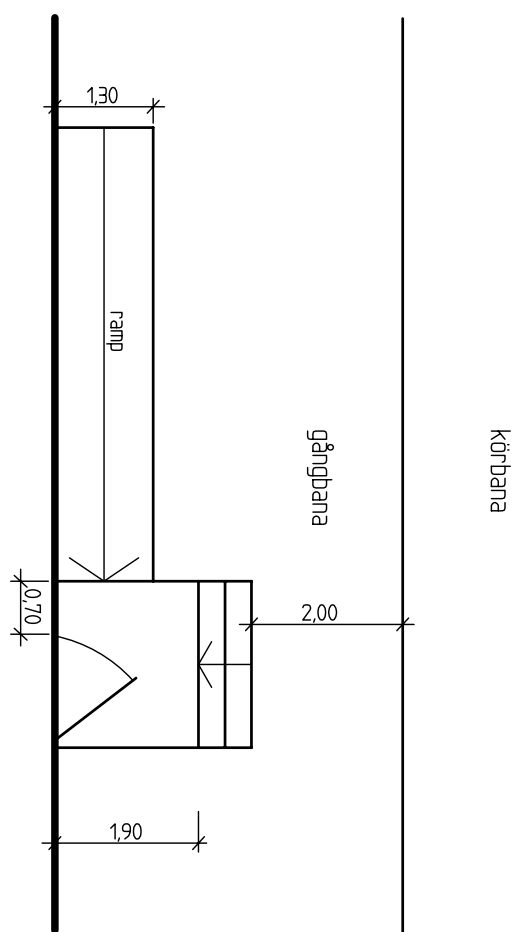
Framför entrédörren ska det finnas plats att vända en eldriven rullstol för begränsad utomhusanvändning, vändradien 1,50 m. Finns det en nedåtgående trappa eller ramp ska vändplanet ökas med 0,40 m på bredden eller djupet, se skisser nedan. En eventuell knapp för dörröppning sätts på höjden 80 cm över mark. Knappen placeras så att en person i rullstol som trycker på knappen inte står i vägen när dörren slås upp.

- Rampens lutning får max vara 1:12 (helst 1:20) höjdskillnad högst 0,5 m innan vilplan måste anordnas
- Rampens bredd bör vara 1,30 meter inklusive avåkningskydd och handledare.
- Rampen skall ha avåkningskydd 4 cm
- Handledare ska finnas på båda sidor om både trappa och rampens slut med 0,30 meter och ha en avvikande färg.
- Vilplan ska ha avåkningskydd och räcke.
- Ytan skall vara jämn och halkfri, dvs smågatsten bör inte användas. Hällar och betongplattor fungerar bra.
- Trappa och ramp ska kontrastmarkeras. Kontrastmarkering ska ha en ljuskontrast med minst 0,40 NCS-enheter mot omgivande material.

Ramp med trappa från sidan

Ramp med trappa framifrån

Täthet mellan ramper

När det finns behov av att anlägga flera ramper längs en begränsad sträcka kan detta innebära stor påverkan på både stadsbilden och framkomligheten. Sådana ärenden får bedömas från fall till fall. Upphöjda terrasser som förbinder flera butiker och ersätter trottoaren accepteras inte. Ett gemensamt vilplan för två butiksentréer intill varandra kan accepteras.

Exempel på utformning

Under förutsättning att mått för fri passage och tillgänglighetskraven uppfylls kan man dela in ramputförning efter hur stor höjdskillnad rampen måste ta upp. Ju större höjdskillnad mellan entré och gata desto längre blir rampen och intrånget på gatumark ökar. Höjdskillnader på över 10 cm får nästan alltid tas upp med en ramp som ligger parallellt med fasad och gångbana. **Sådana ramper gör stort intrång på gatumark och bör undvikas.**

1) Höjdskillnad upp till ca 10 cm

En höjdskillnad på upp till 10 cm kan oftast tas upp i befintlig gångbana. Åtgärden innebär att man lokalt höjer upp gatsten/betongplattor/asfalt för att komma i nivå med entrén.

2) Höjdskillnad på ca 10-30 cm

Med rekommenderad lutning på 1:20 blir en ramp upp till 6 m lång (1:12 upp till 3,6 m). Rampen kan utformas som en dubbelsidig ramp eller kombineras med en trappa som ansluter antingen från sidan eller rakt framifrån.

3) Höjdskillnad på ca 30-50 cm

Med rekommenderad lutning på 1:20 blir en ramp 6 -10 m lång (1:12 3,6-6 m). En sådan lång ramp ger en stor påverkan på anslutande fastighet och även på stadsbilden i stort. För att få en bra och naturlig lösning vid själva entrén krävs ofta speciella trapputförningar mm.

4) Höjdskillnad på över 50 cm

Vid en höjdskillnad på över 50 cm räknas inte längre rampen som ett enkelt avhjälpt hinder.

Krav på material och utförande

En ramp på gatumark/allmän platsmark bör utföras i hållbara, underhållsfria material som kan åldras vackert. Materialen ska stämma överens med omgivningen. Horisontella ytor skall utföras av liknande material som omgivande ytor, dock skall smågatsten undvikas i längre ramper. Vertikala ytor skall utföras i liknande material och kvalitet som omgivande socklar, murar och kantsten. Räcknen skall utföras med vertikala ständare. Grundkravet är ett utförande i svart smide, men beroende på bla fasadmaterial kan andra material bli aktuella.

Tillfälliga ramper vid bostadsanpassning, skolgårdar mm

Ramper av utpräglad tillfällig karaktär kan tillåtas utföras i andra material, tex galler- eller durkplåt. Trämateriell skall inte användas för ramper i centrala Göteborg.

Mariaplan, ramp i gallerplåt.

Mariaplan, ramp i trä. Trämateriell är underhållskrävande och kan uppfattas som främmande i stadsbilden.

Magasinsgatan. En mindre höjdskillnad har tagits upp i gångbanan.

Avenyn. En mindre höjdskillnad har tagits upp i gångbanan.

Packhusplatsen. En höjdskillnad på ca 30 cm har tagits upp på ett sätt som stämmer väl överens med byggnadens och platsens karaktär. Observera att rampen saknar avvägningsskydd och räcke.

Kungsgatan 11. En höjdskillnad på ca 30 cm har tagits upp i en ramp med trappa från sidan.

Första Långgatan. Gångbanans fria bredd understiger två meter.

Lyckans Väg. Befintliga trappsteg har flyttats ut och ramp och trappa har blivit en väl integrerad helhet.

Nordea, Avenyn. Rampens lutande räckesständer jämfört med byggnadens vertikaler ger ett oroligt intryck.

Slottsskogsgatan. En höjdskillnad på över 50 cm kräver vilplan. Rampens serpentinform ger en "skog" av räcken.